

Q&A Overlast afval naast de prullenbakken

Constateert de gemeente dat er minder plastic flesjes en blikjes in het zwerfafval zitten sinds de invoering van statiegeld daarop?

Na de invoering van het statiegeld zien we inderdaad dat er minder plastic flesjes en blikjes op straat belanden. Dit komt ook doordat er mensen zijn die de flesjes opsporen om te gebruiken als bron van inkomsten.

Ervaart de gemeente Amsterdam overlast van afval naast de prullenbakken door het zoeken naar statiegeldflesjes?

De afvalbakken op straat worden sinds de invoering van het statiegeld op plastic flesjes, en recent ook blikjes, geregeld opengemaakt om de flesjes en blikjes eruit te halen. Soms worden daarbij de slotjes kapot gemaakt. Naast dat er schade ontstaat door sloten die vervangen moeten worden veroorzaakt het ook meer zwerfafval rondom de afvalbakken. Dit is een landelijk probleem.

Wat vindt de gemeente dat er moet gebeuren om deze overlast terug te dringen?

De gemeente is van mening dat ondernemers en producenten zelf voor meer inzamelmogelijkheden moet zorgen zodat blikjes en flesjes niet in het afval belanden.

Wat doet de gemeente om de overlast tegen te gaan?

Sinds de zomer onderzoekt de gemeente verschillende oplossingen om tot vermindering van deze overlast te komen. Waaronder het plaatsen van andere sloten op de afvalbakken, een proef met doneerrekjes voor flesjes en blikjes en inzet van extra reinigers die zich richten op de troep rond opengemaakte afvalbakken.

Sommige gemeenten hebben een zogeheten doneerring. Wordt zo'n ring ook in jullie gemeente gebruikt of wordt het overwogen?

In de gemeente Amsterdam doen we een proef in het Centrum met doneerrekjes. 23 afvalbakken zijn voor een proefperiode van drie maanden voorzien van zo'n doneerrekje. We gaan binnenkort de proef uitbreiden naar enkele andere gebieden buiten het centrum om te zien wat het effect daar is.

Eerder hebben ondernemers middels een querilla actie zelf doneerringen opgehangen, hoe gaat het daar nu mee?

De genoemde doneerringen die in april in het wallengebied zijn opgehangen waren een initiatief van bewoners en ondernemers. In overleg met hen is de gemeente de proef in het Centrum gestart.

Wat is het doel van de gemeente met deze proef?

Voorkomen van schade door het openbreken van de afvalbakken en voorkomen dat opengemaakte prullenbakken voor meer zwerfafval rondom de afvalbakken zorgen.

Op welke locaties staan de prullenbakken voorzien van de doneerrekjes?

Dat is de Damstraat, de Oude Hoogstraat, de Doelenstraat en op de Oudezijds Achterburgwal ten noorden van de Oude Doelenstraat. Het gaat om alle zelfpersende bakken in dit gebied.

Hoe lang duurt deze proef?

De proef in het Centrum duurt drie maanden. De doneerrekjes zijn op 29 mei jl. geplaatst. De proef duurt dus tot eind augustus.

Hoe wordt de proef gemonitord?

De afvalbakken worden drie keer per dag geleegd. De doneerrekjes worden twee keer per dag geschouwd. Daarbij wordt gemonitord op positieve effecten op het gebied van vervuiling van de rekjes met ander afval dan flesjes of blikjes, afval rondom de bak en of bakken nog opengemaakt/opengebroken worden.

Gaat dat wel werken zo'n doneerring of rekje?

Er is een eerdere kleine proef geweest in de binnenstad met een ander soort afvalbakken waarbij we constateerden dat er ook veel ander afval tussen de flesjes zat. Dat zorgde voor vervuiling. De proef in het Centrum en straks ook in andere gebieden worden goed gemonitord op gebruik en effectiviteit.

Wat gaan jullie doen als de evaluatie van de doneerrekjes positief zijn?

De ervaringen die we met de verschillende oplossingsrichtingen opdoen zullen bij positief resultaat en beschikking van budget, gefaseerd ingezet worden waarbij we ons als eerste richten op de gebieden waar de overlast het grootste is.

Hoeveel prullenbakken staan er in Amsterdam?

In de hele stad staan 11.376 afvalbakken

Hoeveel prullenbakken worden er opgebroken?

Het aantal opengebroken bakken wordt niet exact bijgehouden. Soms zijn de bakken alleen opengemaakt, soms is het slotje kapot gemaakt. Over het algemeen zien we dat 25% van de bakken wekelijks opengemaakt worden, dan met name in de drukbezochte gebieden, inclusief de parken.

In welke buurten worden de meeste afvalbakken opengebroken of is dat in de hele stad?

Het openbreken van de afvalbakken zien we in de hele stad maar met name in de stadsdelen Centrum, Zuid (rondom Museumplein) en Zuidoost.

Hoeveel blikjes en flesjes zitten er in het zwerfafval?

Zwerfafval afkomstig van veegvuil en uit prullenbakken wordt niet gescheiden, percentages van verschillende afvalstromen zijn daarom niet beschikbaar.

Wat merken de reinigers van het extra afval rondom de prullenbakken?

Voor de afvalbakken die opengemaakt zijn geldt veelal dat de reinigers zo'n 10 minuten extra bezig zijn om de omgeving rondom de afvalbak schoon te maken.

Kunnen de prullenbakken niet gewoon vaker worden geleegd?

Op drukke plekken (met name in het Centrum en Zuid) worden de afvalbakken normaal 6 tot 8 keer per dag geleegd, afhankelijk van de locatie. We hebben

niet meer reinigers in dienst wat betekent dat de afvalbakken per saldo minder geleegd kunnen worden.

Kunnen jullie niet gewoon betere sloten gebruiken voor de prullenbakken?

Er is momenteel een vervangingsoperatie voor de slotjes van de zelfpersende bakken gaande. We hopen dat deze nieuwe sloten voorkomen dat de bakken opengemaakt of de sloten kapot gemaakt worden. Het gaat om prullenbakken rondom het Centraal Station, Damrak, Leidseplein/Leidsestraat, Museumplein en Zuidoost.

Kan er niet gewoon (meer) gehandhaafd worden?

Om te kunnen optreden tegen mensen die in afvalbakken graaien en troep veroorzaken, moeten onze handhavers hen op heterdaad betrappen.

Worden er ook boetes uitgeschreven?

Vorig jaar (2022) is voor een dergelijk vergrijp in het centrum van Amsterdam 30 keer een boete uitgeschreven.

Hoe hoog is het boetebedrag?

150 euro

Zijn het voornamelijk dak- en thuislozen die deze overlast veroorzaken en schrijven jullie daarom zo weinig boetes?

Voor dit vergrijp worden er voornamelijk waarschuwingen gegeven en gaan onze handhavers het gesprek aan om mensen te doen beseffen welke overlast ze hiermee veroorzaken. Het betreft hier inderdaad vaak dak- en thuislozen. Daar zijn we terughoudend met het opleggen van boetes.

Is een boete niet veel effectiever dan een gesprek?

We kunnen niet aantonen dat deze gesprekken effectief zijn geweest, wel zien we een trend dat mensen in toenemende mate zogenoemde 'afvalgrijpertjes' (voor oprapen zwerfvuil) gebruiken om flessen en nu ook blikjes uit de afvalbakken te halen.

Wat gebeurt er met de statiegeldflessen die nog in de afvalbakken zitten?

Al het afval wat uit de prullenbakken wordt gehaald, wordt gestort op een recyclepunt.

Hebben jullie er last van dat personeel zelf ook graait in de afvalbakken op zoek naar statiegeldflessen. Welke regels hanteren jullie hiervoor?

Medewerkers weten dat dit niet is toegestaan in het kader van integer handelen. De medewerkers zijn hierover geïnformeerd via de reguliere werkoverleggen. Sowieso is de regel dat er niets van straat meegenomen mag worden.